

Fitxes d'investigació d'accidents de l'Invassat

**Accident greu per caiguda des de bastida
de quatre treballadors.**

FIA 10_2017

INVASSAT

Accident greu per caiguda des de bastida de quatre treballadors

DADES DE L'ACCIDENT

DONADA	CODI								TEXT
ACTIVITAT ECONÒMICA (CNAE)	4		1			1			Promoció immobiliària.
ACTIVITAT FÍSICA ESPECÍFICA		4					3		Fixar, penjar, hissar, instal·lar, en un pla vertical.
DESVIACIÓ			3					4	Caiguda, afonament d'agent material-sobre el qual es troba el treballador que cau.
FORMA (CONTACTE, MODALITAT DE LA LESIÓ)			3					1	Colp damunt o contra resultat d'una caiguda del treballador.
AGENT MATERIAL DE L'ACTIVITAT FÍSICA	1	1	0	5	0	1	0	0	Cadenes, cables metàl·lics, cordatge tèxtil, eslingues, corretges, elàstics.
AGENT MATERIAL DE LA DESVIACIÓ	0	2	0	4	0	1	0	0	Bastides (llevat de les que van sobre rodes).
AGENT MATERIAL CAUSANT DE LA LESIÓ	0	2	0	4	0	1	0	0	Bastides (llevat de les que van sobre rodes).

DESCRIPCIÓ

DESCRIPCIÓ DE TREBALL

Es tracta d'una obra de rehabilitació d'un edifici en què hi ha instal·lada una bastida metàl·lica d'uns onze metres des de la base fins al coronament en la façana posterior de l'edifici. S'ordena als treballadors accidentats que pugen per una gelosia mitjançant unes cordes per la bastida posterior fins a la segona planta de l'edifici.

La gelosia consta d'un marc fix de ferro forjat per un tub de 40 x 40 i làmines de ventilació de xapa de 2,35 x 2,3 metres, amb un pes total aproximat de 105 kg.

Per a hissar-la gelosia es van utilitzar unes cordes lligades al muntant posterior de l'extrem esquerre de la plataforma, es va fer la volta per la part superior dreta i es van nugar els extrems a la gelosia.

En la plataforma de la bastida es van posicionar per parelles, l'una davant i l'altra darrere, de manera que cada un dels qui estaven davant tiraven de la gelosia cap amunt a l'uníson i els altres dos que estaven darrere aguantaven la corda.

DESCRIPCIÓ DE L'ACCIDENT

Quan la gelosia va arribar al cinquè nivell de la bastida, aproximadament uns sis metres de la planta baixa, els dos treballadors que estaven darrere es van posicionar davant per a ajudar a agafar la gelosia i llavors, sobtadament, es van doblegar cap amunt les "ungles" de la plataforma que en serveixen de

suport en la bastida. La plataforma va bascular cap avall, va prendre com a eix de gir el que formava la línia imaginària que uneix les dues “ungles” posteriors i es va quedar en un equilibri inestable, i van caure els quatre treballadors i la gelosia, que va acabar la caiguda encaixada entre el nivell de la planta baixa i la bastida, fet que va impedir que els treballadors caiguessen fins a la planta soterrània.

DADES COMPLEMENTÀRIES

L'agent material de l'accident és una bastida metàl·lica model XXX de 706 mm d'ample de tub. Hi ha dos tipus de plataformes en la bastida: les de mòdul d'accés i la resta de plataformes constituïdes per dos mòduls de 30 cm d'ample i una longitud de 2,9 m. Cada una té dues “ungles” en cada costats que serveixen de suport de la plataforma als travessers de suport de la bastida, i fan un total de quatre “ungles” per mòdul.

En el cinquè nivell de la bastida no hi havia barana de protecció, llistó intermedi i sòcol, per tant hi havia 40 cm entre la façana i la bastida.

No es preveu en el pla de seguretat i salut de l'obra l'ordenació de la pujada de la gelosia, l'avaluació de riscos ni la planificació preventiva derivada d'aquesta.

CAUSES

- Es comprova que la càrrega de servei uniformement distribuïda que suporta la bastida és aproximada al pes total dels treballadors accidentats i la gelosia. La concentració del pes en la vora de la plataforma dels quatre treballadors i la gelosia va fer que les “ungles” posteriors a penes treballaren. Al seu torn, s'observa totalment rovellada la zona de la soldadura de l'ungla amb la plataforma on es trobaven, juntament amb la falta de protecció col·lectiva (barana de protecció, llistó intermedi i sòcol). Per tant, hi ha un risc de caiguda a distint nivell.
- La sobrecàrrega suportada, en estar el pes dels treballadors concentrat en la vora de la plataforma, unida al mal estat dels ungles, fan que aquestes es dobleguen cap amunt i la plataforma bascule i, per tant, perdi estabilitat. El fet que no hi haja barana de protecció, llistó intermedi i sòcol va fer que caiguessen els treballadors, juntament amb la gelosia, pel buit que hi ha entre la bastida i la façana, fins que la gelosia es va encaixar entre el nivell de la planta i la bastida i va impedir que els treballadors caiguessen fins a la planta soterrània.
- El colp contra la bastida i l'estructura de l'edifici va ocasionar les lesions dels treballadors accidentats.

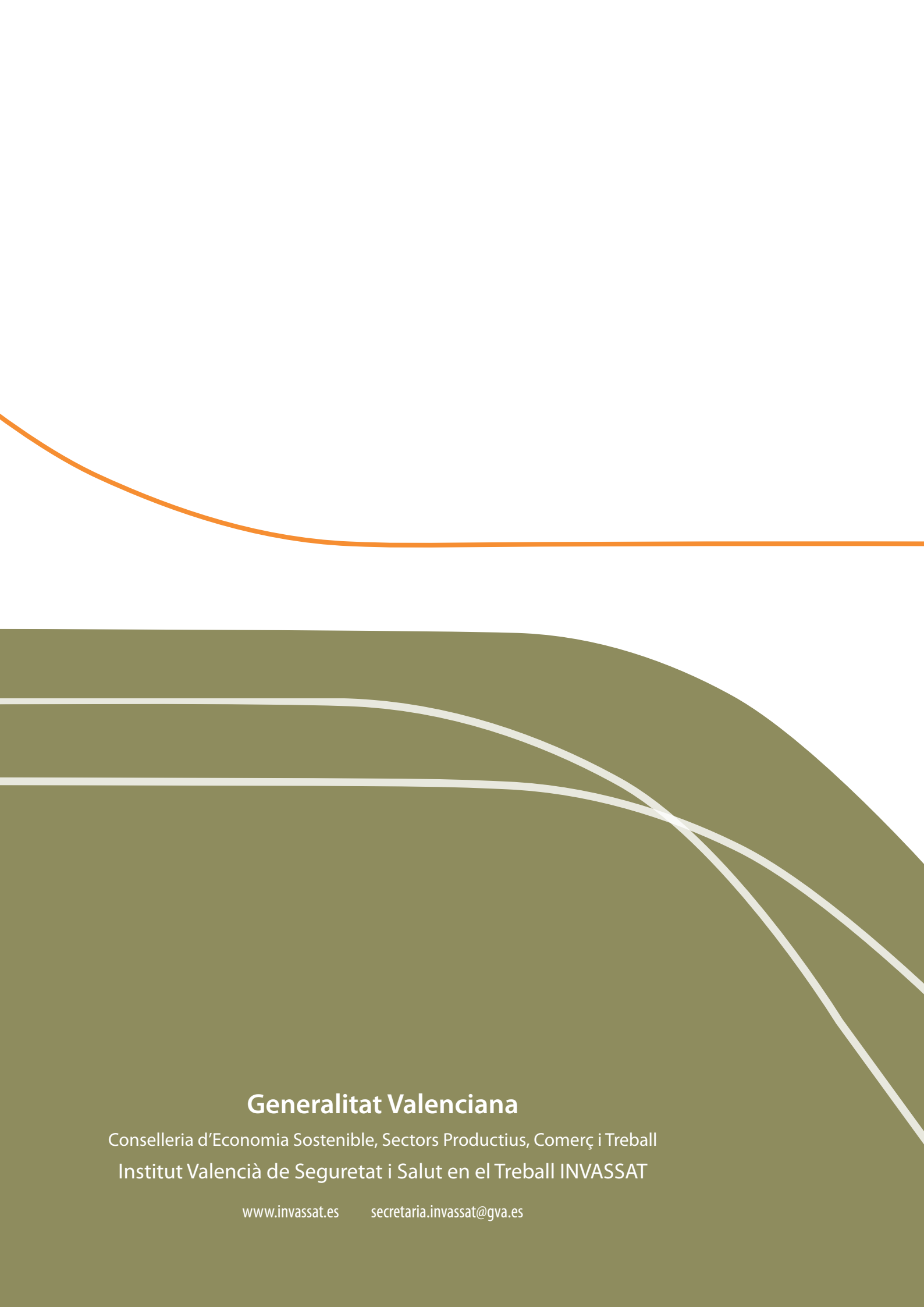
RECOMANACIONS PREVENTIVES

- Abans de dur a terme un treball que no està previst en el pla de seguretat i salut, com és la pujada de la gelosia, s'haurà de fer una avaluació inicial de riscos dels treballadors.
- La bastida no s'ha d'utilitzar en manera o operacions o condicions contraindicades no previstes pel fabricant, només excepcionalment si prèviament s'ha fet l'avaluació dels riscos que això comportaria i s'han pres les mesures pertinents per a l'eliminació o control d'aquests.
- És obligatòria l'existència de mesures de protecció col·lectiva (barana, llistó intermedi i sòcol).
- Les plataformes hauran de tindre una configuració que impedisca que basculen i tindran marcada

de manera indeleble i visible la càrrega màxima admissible.

NORMATIVA DE REFERÈNCIA

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, per la qual s'aprova la Llei de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10 de novembre de 1995).
- Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals (BOE núm. 298, de 13 de desembre de 2003).
- Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció (BOE núm. 27, de 31 de gener de 1997).
- Reial decret 1215/1997, de 18 de juliol, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització pels treballadors dels equips de treball.
- Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres de construcció.
- Reial decret 604/2006, de 19 de maig, pel qual es modifiquen el Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció, i el Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres de construcció.

Generalitat Valenciana

Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball
Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball INVASSAT

www.invassat.es

secretaria.invassat@gva.es